

Brüsszel, 2025. március 10.
(OR. en)

6787/25

COH 15

FELJEGYZÉS

Küldi: a Tanács Főtitkársága
Címzett: az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács

Tárgy: Következtetések a kohézióról és a 2027 utáni kohéziós politikáról
– *Elfogadás*

---

1. A strukturális intézkedésekkel és a legkülső régiókkal foglalkozó munkacsoport a 2025. január 23-i, február 6-i és 20-i, valamint március 7-i ülésén megvizsgálta a kohézióról és a 2027 utáni kohéziós politikáról szóló elnökségi következtetéstervezetet. A delegációkkal munkacsoporti szinten folytatott eszmecsere eredményeként született az e feljegyzés mellékletében foglalt tanácsi következtetéstervezet.
2. Felkérjük az Állandó Képviselők Bizottságát, hogy javasolja a Tanácsnak az e feljegyzés mellékletében foglalt tanácsi következtetések jóváhagyását.

TERVEZET

A Tanács következtetései a kohézióról és a 2027 utáni kohéziós politikáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA

1. EMLÉKEZTET arra, hogy ezek a tanácsi következtetések nem érintik a 2027 utáni többéves pénzügyi keretről szóló tárgyalásokat;
2. EMLÉKEZTET a kohéziós politikáról szóló, 2022. novemberi, a kohéziós politika jövőjéről szóló, 2023. novemberi, a 9. kohéziós jelentésről szóló, 2024. júniusi, valamint a kohéziós politikának az EU demográfiai kihívásai kezelésében betöltött szerepéről szóló, 2024. novemberi következtetéseire;
3. EMLÉKEZTET az Európai Tanács által 2024. június 27-én elfogadott, a 2024–2029-es időszakra szóló stratégiai menetrendre, amelyben az Európai Tanács elismeri, hogy az EU átfogó harmonikus fejlődésének előmozdítása érdekében fokozni kell a gazdasági, társadalmi és területi kohéziót, törekedve a folyamatos, felfelé irányuló konvergenciára, az egyenlőtlenségek csökkentésére, rezilienciánk és versenyképességünk növelésére, valamint a hosszú távú növekedés ösztönzésére Unió-szerte;
4. EMLÉKEZTET az új európai versenyképességi megállapodásról szóló budapesti nyilatkozat fő üzenetére, amely szerint *az új geopolitikai valósággal, a gazdasági és demográfiai kihívásokkal [...], valamint az EU szuverenitása, biztonsága, rezilienciája és globális befolyása biztosításának a szükségességével szembeállítva az EU-nak arra kell törekednie, hogy versenyképes, termelékeny, innovatív és fenntartható legyen, a gazdasági, társadalmi és területi kohézióra építve, továbbá biztosítva a konvergenciát;*
5. ÜDVÖZLI, hogy az Európai Bizottság elnöke a hivatalba lépő következő Európai Bizottság (2024–2029) számára kiadott politikai iránymutatásában elismeri, hogy *olyan megerősített kohéziós és növekedési politikára van szükség, amelynek középpontjában a régiók állnak, és amelyet a nemzeti, regionális és helyi hatóságokkal partnerségben kell kialakítani [...] a regionális és társadalmi egyenlőtlenségek leküzdése érdekében;*

6. NYUGTÁZZA a Letta- és a Draghi-jelentést¹, amelyek az EU előtt álló kihívásokat és az egységes piacon belül működő uniós szakpolitikákat vizsgálják;
7. NYUGTÁZZA az Európai Bizottság „Versenyképességi iránytű az EU számára”² című, 2025. január 29- én elfogadott közleményét;
8. ELISMERI annak fontosságát, hogy biztosított legyen az uniós értékeknek és az Európai Unió Alapjogi Chartájának tényleges alkalmazása és gyakorlati tiszteletben tartása, valamint az Unió pénzügyi érdekeinek védelme. E tekintetben ÚJÓLAG HANGSÚLYOZZA, hogy egyértelmű kapcsolat áll fenn egyrészt a jogállamiság és a Charta tiszteletben tartása, másrészt az uniós finanszírozás között, továbbá HANGSÚLYOZZA, hogy fontos védelmezni az Unió pénzügyi érdekeit, szem előtt tartva az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről szóló rendeletet;

A gazdasági, társadalmi és területi kohézió és annak szerepe az uniós kihívások kezelésében

9. EMLÉKEZTET arra, hogy a Szerződésekben meghatározott, a gazdasági, társadalmi és területi kohézióra vonatkozó célkitűzés az európai projekt középpontjában áll, továbbá hogy az uniós szakpolitikáknak és fellépéseknek hozzá kell járulniuk e célkitűzés megvalósításához területi dimenziójuk és koordinációjuk szem előtt tartása révén, valamint adott esetben a nemzeti, regionális és helyi hatóságok és érdekelt felek aktív bevonásával. Ezzel összefüggésben arra ÖSZTÖNZI a Bizottságot, hogy rendszeresen elemezze a tagállamok és a régiók közötti területi egyenlőtlenségeket. Ugyanakkor HANGSÚLYOZZA, hogy az uniós szakpolitikák és fellépések célkitűzéseinek megvalósításához be kell építeni a területi dimenziót azok kialakításába és végrehajtásába;

---

¹ Enrico Letta: „*Much More Than A Market*” (Jóval több mint piac), 2024. április.; Mario Draghi: „*The future of European competitiveness – A competitiveness strategy for Europe*” (Az európai versenyképesség jövője – Európa versenyképességi stratégiája), 2024. szeptember.

² 5785/25.

10. aggodalommal VESZI TUDOMÁSUL az EU, valamint tagállamai és régiói előtt álló számos kihívás aszimmetrikus területi és társadalmi hatását, és különösen azt, hogy a zöld és a digitális átállás, valamint a demográfiai kihívások kezelése mellett növelni kell a versenyképességet, a rezilienciát és a biztonságot. RÁMUTAT arra, hogy ha nem foglalkoznak ezekkel, az számos régiót illetően a különbségek elmélyüléséhez, gazdasági stagnáláshoz vagy fejlődési csapdához, és ezáltal EU-szerte a gazdasági, társadalmi és területi egyenlőtlenségek súlyosbodásához és az európai projekt veszélyeztetéséhez vezethet;
11. HANGSÚLYOZZA, hogy e kihívások kezeléséhez uniós szintű koordinációra és koherens intézkedésekre van szükség, amelyeket az Európai Bizottság, a tagállamok, valamint adott esetben a regionális és helyi hatóságok és az érdekelt felek közötti szoros párbeszéd keretében kell kidolgozni. Ezzel összefüggésben NYOMATÉKOSÍTJA, hogy elő kell mozdítani az uniós szakpolitikák közötti egyértelmű kiegészítő jelleget és szinergiákat, továbbá el kell kerülni a különböző eszközök közötti átfedéseket;
12. ÚGY VÉLI, hogy az európai szemeszter keretének – a tagállamokkal teljes partnerségben – rendszeresen foglalkoznia kell a konvergencia-célkitűzéssel és adott esetben annak területi dimenziójával;

A kohéziós politika és a versenyképesség

13. EMLÉKEZTET a Letta-jelentésre, amely kiemeli, hogy az EU-ban kiegyensúlyozott módon végrehajtott, hatékony kohéziós politika az egységes piac sikerének elengedhetetlen feltétele;
14. MEGÁLLAPÍTJA, hogy a „Versenyképességi iránytű az EU számára” című közlemény kijelenti, hogy *„[a] korszerűsített kohéziós politika elengedhetetlen a növekedés élénkítéséhez, az egyenlőtlenségek csökkentéséhez és a versenyképesség előmozdításához az egységes piacon, miközben támogatást nyújt a régiók és a közösségek hosszú távú fejlődéséhez és méltányos átállásához”*, és felhívja a figyelmet különösen a készségfejlesztés és a minőségi munkahelyek előmozdításának horizontális stratégiai eszközként betöltött szerepére;

15. újólag MEGERŐSÍTI, hogy a versenyképesség és a kohézió közvetlenül összefüggenek egymással. A kohézió megvalósításához szükség van a versenyképességre mint a növekedés motorjára, a versenyképesség biztosításával pedig, amennyiben az nem párosul kohézióval, nem aknázható ki az EU-ban rejlő teljes potenciál. KIEMELI, hogy mind az egész EU versenyképességének fokozása, mind a tagállamok és a régiók közötti kohézió javítása fontos szerepet tölt be, mivel ezek hozzájárulnak az EU stratégiai prioritásainak megvalósításához és az uniós kihívások egymást kölcsönösen erősítő módon történő kezeléséhez;
16. ÚGY VÉLI, hogy Európa versenyképességének és rezilienciájának fokozása érdekében az EU-nak az összes növekedési motorját mozgósítania kell. KIEMELI azt a szerepet, amelyet a kohéziós politika a versenyképességhez való hozzájárulásban tölt be azáltal, hogy kiaknázza az összes terület – köztük a kevésbé fejlett régiók – növekedési potenciálját, és a helyi erősségekre épít. HANGSÚLYOZZA, hogy az intelligens szakosodási stratégiák, az együttműködési hálózatok kialakítása – ezen belül többek között a tudástranszfer –, valamint a kutatás és az innováció fontos szerepet tölt be a tekintetben, hogy segíteni lehessen a régiókat versenyképes kapacitások kialakításában, a regionális értékláncok megerősítésében és a globális értékláncokba való integrációban. Ez fokozná a régiók hosszú távú rezilienciáját, előmozdítaná a felfelé irányuló konvergenciát, és csökkentené a régiók közötti és a régiókon belüli egyenlőtlenségeket, valamint a társadalmi elégedetlenséget;

A kohéziós politika alapjai és alapelvei

17. EMLÉKEZTET arra, hogy az – európai integráció projektjének központi elemét képező – kohéziós politika az EU hosszú távú strukturális beruházási politikája, amely csökkenti az EU-n belüli regionális egyenlőtlenségeket, és növeli az uniós régiók felfelé irányuló konvergenciáját, valamint rezilienciáját. HANGSÚLYOZZA, hogy a kohéziós politikának továbbra is hozzá kell járulnia az Európai Unió stratégiai célkitűzéseinek és prioritásainak megvalósításához, ugyanakkor érvényesítenie kell a nemzeti és regionális célkitűzéseket is;

18. újólag MEGERŐSÍTI, hogy a kohéziós politikának továbbra is az alapelvein kell alapulnia, ideértve a megosztott irányítást, a többszintű kormányzást, a partnerséget, valamint az emberközpontú és helyi alapú megközelítést, amelyeket az arányosság és a szubszidiaritás elvével párhuzamosan kell alkalmazni. EMLÉKEZTET arra, hogy ezek az alapelvek elengedhetetlenek ahhoz, hogy a nemzeti, regionális és helyi hatóságokat és érdekelt feleket megfelelően be lehessen vonni a kohéziós politika programozásába, végrehajtásába és irányításába, mely utóbbiaknak az európai polgárokhoz a lehető legközelebb kell történniük és az ő javukat kell szolgálniuk, lehetővé téve ezáltal a szakpolitika emberközpontúbb, még inkább alulról felfelé építkező és hatékonyabb megvalósítását. KIEMELI, hogy ezek az elvek az európai integráció teljes modelljét megerősítik, miközben megteremtik a közös felelősség és értékek érzetét;
19. FELKÉRI a Bizottságot, hogy a különböző területek szükségleteihez és lehetőségeihez igazított intézkedések révén erősítse meg a területi megközelítést. ELISMERI, hogy a területi eszközök jobban figyelembe vehetnék a tagállamok meglévő területi stratégiáit. ÚGY VÉLI, hogy a többek között a város és a vidék közötti kapcsolatokra épülő funkcionális területek hatékony keretként szolgálhatnak testre szabott stratégiák végrehajtásához, és kezelhetik az adminisztratív határokon átnyúló kihívásokat;
20. HANGSÚLYOZZA, hogy a kohéziós politikának továbbra is nyitva kell állnia minden régió előtt, különös tekintettel az EUMSZ 174. cikkében említett alábbi régiókra: a legkedvezőtlenebb helyzetű régiók, a vidéki térségek, az ipari átalakulás által érintett térségek és az olyan súlyos és állandó természeti vagy demográfiai hátrányban lévő régiók, mint a legészakibb, rendkívül gyéren lakott régiók, valamint a szigeti, a határon átnyúló és a hegyvidéki régiók. KIEMELI, hogy a kohéziós politikának továbbra is kulcsszerepet kell játszania az EU-n belüli regionális egyenlőtlenségek mérséklésében, segítve a kevésbé fejlett régiókat a fejlettebb régiókhoz való felzárkózásban, a felfelé irányuló konvergenciának az Unióban történő megvalósulása érdekében. ELISMERI, hogy fontos kezelni az EU külső határain tapasztalható, a geopolitikai instabilitással összefüggő kihívásokat, különös figyelmet fordítva az Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja által leginkább érintett tagállamokra és régiókra, kiváltképp az Oroszországgal és Belarusszal határos régiókra és az Ukrajnával határos régiókra; TUDATÁBAN VAN a tagállamokban és a régiókban a migrációs nyomással kapcsolatban felmerülő kihívásoknak, ideértve azokat is, amelyeket a jelenleg is zajló konfliktusok okoznak;

21. KIEMELI, hogy teljes mértékben ki kell bontakoztatni az EU-n belül a legkülső régiókban rejlő lehetőségeket, valamint e régióknak az uniós érdekek és értékek európai határokon túli kivetüléséhez való hozzájárulását. FELKÉRI a Bizottságot, hogy teljes mértékben használja ki az EUMSZ 349. cikke által kínált lehetőségeket, előmozdítva a legkülső régiók regionális integrációját, és garantálva, hogy a 2027 utáni kohéziós politikában megfelelő szabályok tükröződjenek, amellett, hogy minden más jogalkotási javaslatban figyelembe veszik e régiók sajátos jellemzőit és korlátait;
22. HANGSÚLYOZZA, hogy az európai területi együttműködés valamennyi ága szorosabb regionális kapcsolatokat és integrációt mozdít elő a tagállamok között, valamint pozitív kapcsolatokat alakít ki az EU és partnerországai között. FELKÉRI a Bizottságot, hogy tárja fel a régióközi, transznacionális és határokon átnyúló együttműködés megerősítésének azon lehetséges módjait, amelyek az egységes piac rezilienciájának és működésének javulásához, továbbá a határokon átnyúlóan harmonikus fejlődéshez vezetnek. NYOMATÉKOSÍTJA, hogy javítani kell az átfogó programok és az Interreg programok közötti szinergiákat;
23. EMLÉKEZTET arra, hogy a kohéziós politika nem válságreakálási eszköz, ugyanakkor elismeri, hogy az képes reagálni az olyan előre nem látható és váratlan körülményekre, amelyek potenciálisan alááshatják a régiók fejlesztési kapacitását. Mindemellett arra ÖSZTÖNZI a Bizottságot, hogy – a meglévő szükséghelyzeti eszközök észszerűsítése és azok fokozottabb hatékonyságának biztosítása érdekében – vonja le a tanulságokat a kohéziós politika által a közelmúltbeli válságokra adott válaszokból;

A kohéziós politika irányítása

24. NYOMATEKOSÍTJA, hogy továbbra is a megosztott irányításnak kell a kohéziós politika megvalósítási módjának maradnia;

25. EMLÉKEZTET az olyan többszintű kormányzás fontosságára, amely minden egyes tagállamban a legmegfelelőbb területi szinten teszi lehetővé a hatékony beavatkozást, és egyúttal erősíti a megosztott felelősség érzetét. A többszintű kormányzás – a megosztott irányítással és a partnerekkel folytatott párbeszéddel együtt, mind a programozási, mind a végrehajtási szakaszban – megkönnyíti a Szerződésen alapuló szakpolitikai célok elérését, és eszközöket ad a tagállamok, valamint a regionális és helyi hatóságok kezébe. Ezzel összefüggésben FELSZÓLÍTJA a Bizottságot, hogy őrizze meg a tagállamoknak, valamint a regionális és helyi hatóságoknak – területi lehetőségeiktől és sajátos kihívásaiktól függően – a kohéziós politika irányításában és az uniós célok megvalósításában betöltött szerepét;
26. FELSZÓLÍTJA a Bizottságot annak biztosítására, hogy a kohéziós politika irányítási modellje továbbra is tiszteletben tartsa az egyes tagállamok különböző kormányzati szintjei között fennálló hatáskörmegosztást és koordinációs rendszert, valamint a regionális és helyi hatóságoknak a szakpolitikák kialakításában, programozásában, irányításában, végrehajtásában, nyomon követésében és értékelésében betöltött szerepét;
27. HANGSÚLYOZZA, hogy erős intézményekre, jó kormányzásra és közigazgatási kapacitásra van szükség a szakpolitikák, a reformok és a beruházások hatékony végrehajtásához, többek között új és gyorsan változó kihívások közepette is. Ezért FELSZÓLÍTJA a Bizottságot, hogy – a tagállamokban meglévő rendszerek aláásása nélkül – tegyen javaslatot hatékony intézkedésekre a nemzeti, regionális és helyi szintű közigazgatási és intézményi kapacitásépítésnek a kohéziós politika keretében történő támogatása céljából;

A kohéziós politika eredményessége és hatékonysága

28. EMLÉKEZTET arra, hogy a kohéziós politika hosszú távú beruházási politika, és hogy a kohéziós politika hatékonyságának és eredményességének javítása az eredményekre való összpontosítással érhető el. ELISMERI, hogy a kohéziós politika lehetővé teheti a célkitűzései szempontjából releváns, az Unió prioritásaival összhangban álló reformokat, a tagállamok prioritásainak tiszteletben tartása mellett. HANGSÚLYOZZA, hogy a beruházások és a reformok meghatározása során tiszteletben kell tartani a kohéziós politika alapelveit és célkitűzéseit;

29. FELKÉRI a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a költségfüggetlen finanszírozásból és az egyszerűsített költségelszámolási módszerekből levont tanulságokon, valamint a meglévő modellekkel kapcsolatos tapasztalatokon alapuló, még inkább teljesítményalapú megközelítés lehetőségeit, kellően figyelembe véve a teljesítményalapú rendszerek rendelkezésre álló értékeléseit és ellenőrzéseit, beleértve az Európai Számvevőszék által végzett értékeléseket és ellenőrzéseket is. RÁMUTAT arra, hogy a még inkább teljesítményalapú megközelítés bevezetése esetén – többek között a programozásban is – rugalmasabb, valamint teste szabottabb megközelítésre van szükség, amely szem előtt tartja a sajátos területi szükségleteket és kihívásokat;
30. FELSZÓLÍT az adminisztratív terheknek a kohéziós politika alapjainak és alapelveinek megőrzése mellett történő további egyszerűsítésére és csökkentésére, minden szintet és a programozás, a végrehajtás, a nyomon követés, a kontroll és az ellenőrzés valamennyi szakaszát illetően; ugyanakkor FELKÉRI a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot egységesebb végrehajtási szabályokra a kohéziós politikai alapokra vonatkozóan, az alapok megsokszorozódásának elkerülése és a támogatások széttöredezettiségének csökkentése érdekében; HANGSÚLYOZZA továbbá, hogy egyszerűsíteni kell az állami támogatásra vonatkozó uniós szabályokat, fokozni kell az állami támogatásra vonatkozó uniós szabályokkal kapcsolatos koherenciát az uniós eszközök – beleértve a kohéziós politikát is – között, valamint egyszerűsíteni kell a közbeszerzési eljárásokat, biztosítva eközben az egyenlő versenyfeltételeket és a tisztességes versenyt az egységes piacon;
31. EMLÉKEZTET arra, hogy szükség van a kontrollok és az ellenőrzések harmonizálására és arányosságára, valamint az egységes ellenőrzés elve alkalmazásának a kiterjesztésére, ezzel egyidejűleg pedig szavatolni kell, hogy minden szinten magas szintű normák érvényesüljenek a csalás és a korrupció megelőzése, illetve a csalás és a korrupció elleni küzdelem tekintetében;
32. FELKÉRI a Bizottságot, hogy tegye a kohéziós politikát eredményorientáltabbá, és különösen arra, hogy a jövőbeli szakpolitika keretének kialakítása során alkalmazzon tényeken alapuló megközelítést, és fejlessze tovább és egyszerűsítse a jól bevált nyomonkövetési és értékelési rendszereket annak érdekében, hogy értékelní lehessen, hogy a beruházások és a reformok hogyan valósítják meg a stratégiai célokat, hogy meg lehessen erősíteni a szakpolitikai beavatkozások potenciális és valós hatásainak vizsgálatára irányuló eszközöket, valamint hogy a területi hatásvizsgálatokat még jobban be lehessen építeni a szakpolitikák előkészítésébe és értékelésébe;

* * *

33. VÁRAKOZÁSSAL TEKINT az elé, hogy a Bizottság ismertesse a jövőbeli uniós bővítéseknek a kohéziós politikára gyakorolt hatásáról szóló szakpolitikai felülvizsgálat eredményeit;
34. érdeklődéssel VÁRJA, hogy 2025-ben a lehető leghamarabb kézhez kapja a kohéziós politikával kapcsolatos következő jogalkotási csomagra vonatkozó javaslatokat, hogy ezáltal lehetővé váljon a tárgyalások gyors lefolytatása, valamint a kohéziós politika végrehajtásának időben és zökkenőmentesen történő megkezdése.
